

DE Banier

**“HEEL ONZE ACHTERBAN BEN IK DANKBAAR VOOR
HET GEDURIGE GEBED, HET GROTE VERTROUWEN EN
ALLE WARME BETROKKENHEID!”**

- ▶ Kees van der Staaij
25 jaar Kamerlid
- ▶ Twee zetels in de
Eerste Kamer
- ▶ Thema: Politieke cultuur
in Nederland

Begin je carrière bij het mooiste mobiliteitsbedrijf van Nederland

Kom bij Broekhuis werken!

In Putten werken zo'n 100 Broekhuis-medewerkers die zich elke dag inzetten met de ambitie 'alles voor een enthousiaste klant'. Dit doen zij onder andere door klanten te helpen, maar ook door collega's van de verschillende mobiliteitsbedrijven in het land te ondersteunen.

Met deze bedrijven erbij opgeteld, heeft Broekhuis maar liefst 1.800 medewerkers. De lijntjes zijn echter altijd kort tussen de collega's. Broekhuis is en blijft namelijk een familiebedrijf en dat merk je als werknemer. Mensgericht handelen staat hoog in het vaandel. We helpen elkaar altijd!

Wil jij ook werken bij een organisatie die investeert in de persoonlijke ontwikkeling van haar medewerkers én een fijne werksfeer? Kom dan werken bij Broekhuis!

Broekhuis garanties

- + Je bent altijd **vrij op zondag**
- + Bij wederzijds enthousiasme na 7 maanden al een **vast contract**
- + Moderne werkplekken met o.a. zit-sta bureau's
- + Je profiteert van **interessante kortingen** op onze producten en diensten Aanvullende **trainingen, cursussen en opleidingen**
- + Een **mensgerichte organisatie** waarbij betrokkenheid voorop staat
- + Korting op **sportabonnementen**
- + Leuke **activiteiten** met collega's

Wij zijn altijd op zoek naar:

- + (Meewerk) Stagiaires
- + Afstudeerders, zowel MBO als HBO
- + Starters met een diploma MBO of HBO op zak

Ben jij op zoek naar een grote werkgever midden op de Veluwe? Wil je meewerken op afdelingen die continu op zoek zijn naar jonge talenten die van ons willen leren, maar die ook kennis meenemen waar wij wat van kunnen leren?

Solliciteer dan bij Broekhuis via **werkenbijbroekhuis.nu/toekomst** en bekijk de video voor een sfeerimpressie van onze locatie in Putten!

Waarom doen ze het eigenlijk zo?

Die vraag kan weleens bovenkomen als je ze bezig ziet in de politiek. Die vraag moeten wij ons als SGP ook stellen, want het vertrouwen in de politiek is na de coronapandemie alleen maar gedaald. Nog maar een kwart van de Nederlanders vertrouwt de politiek. Het is tijd voor bezinning.

INHOUD

25 jaar
Kamerlid

6

Meditatie	5
25 jaar Kamerlid	6
Boek "Met recht Kees"	8
Binnenhof	9
Voorzitter	11
Thema Politieke cultuur	12
Groen van Prinsterer	15
Varia	16
Ondernemersplatform	17
Varia	18
Europa	19
2 zetels in de senaat!	21
Interview	22
Jongeren: polderen	25
Politiek dichtbij	26
Interview Dirk van Dijk	27
Haags nieuwsoverzicht	28
Van een ander	29
Het laatste woord	31

We proberen een stukje van een antwoord te vinden door te kijken naar de 'politieke cultuur in Nederland'.

Politiek gaat over het oplossen van problemen.

Politieke cultuur kun je beschrijven door naar gedrag te kijken.

Politieke cultuur in Nederland laat typische kenmerken zien van hoe we in Nederland al polderend zoeken naar overeenstemming tussen partijen en belanghebbenden.

We spreken met Henk te Velde, een hoogleraar in Leiden die dit onderwerp onderzocht. We vragen het aan Peter Schalk en Diederik van Dijk, die na hun verkiezing direct weer aan de slag mogen. Eerste Kamerleden staan iets meer op afstand en hebben daarom de unieke positie om én van binnenuit én van afstand te kunnen beoordelen.

Een ander bijzonder perspectief komt van onze Europarlementariër. Enerzijds is Bert-Jan Ruissen een Nederlandse politicus, maar anderzijds kan hij toch helemaal vanuit Brussel - en nu zelfs vanuit Straatsburg - naar de Nederlandse politiek kijken. Hem valt iets positiefs op. Daar zou Brussel nog iets van kunnen leren.

Ons zoeken naar inzicht in de politieke cultuur in Nederland is slechts bij een beperkte poging gebleven, want er moet

ruimte zijn voor het jubileum van Kees van der Staaij. Hij is 25 jaar lid van de Tweede Kamer! Ook u en jij worden bedankt voor de trouwe steun in al die jaren.

Kamervoorzitter Bergkamp komt in haar toespraak bij dit jubileum tot een belangrijke conclusie en doet daarmee ook een oproep aan partijen en politici zelf: om een ambacht als het Kamerlidmaatschap onder de knie te krijgen, moeten politici en politieke partijen de tijd nemen en de tijd krijgen van hun partij. De zorgelijke trend is dat de gemiddelde zittingsduur van een Tweede Kamerlid nog nauwelijks langer dan vier jaar is...

Het advies om de tijd te nemen, geldt ook voor de Banierlezer. Wij wapperen niet met dubbeldikke zomerbanieren. U en jij hebben dus drie maanden de tijd om deze *Banier* minutieus door te nemen. Via een enquête hebben we al naar uw mening gevraagd, maar we staan altijd open voor meer reacties (debanier@sgp.nl). We wensen u een goede zomerperiode toe en hopen u op 14 september weer een nieuwe editie van *De Banier* te bezorgen, Deo volente.

Het ga u goed. ◀

SJON VAN DER REE DOOLAARD
eindredacteur

SINDS 1935
HUISMAN
 keukens ■ sanitair ■ doe het zelf

Voltastraat 1, Alblasserdam
 078 69 32 541
WWW.HUISMANKEUKENS.NL

 VAN ELDIK COATINGS B.V.

Wij leveren verf en
 alle benodigdheden,
 precies wanneer u
 het nodig heeft

Ontdek de service van
 Van Eldik Coatings!
 Bel (0318) 529 527 of kom langs
 in onze verfegroothandel.
 Welkom!

Galileistraat 39
 3902 HR Veenendaal
 (0318) 529 527
 (0318) 517 333
info@vaneldikcoatings.nl
www.vaneldikcoatings.nl

Quiks
 QUALITY POTATOES
 SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quiks
 FRESH POTATOES

Quiks
 POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

► “Wie een muur doorbreekt,
een slang zal hem bijten”

Prediker 10:8b

Een doorbroken muur...

Het is geen geheim dat er binnen onze samenleving inmiddels heel wat verschuivingen hebben plaatsgevonden en muren zijn afgebroken. De samenleving is langzaam maar zeker opgeschoven naar het ‘ideaalbeeld’: doe vooral waar je zelf zin in hebt. Daarbij passen geen oude, knellende denkbeelden. Maar dit ‘ideaalbeeld’ heeft een keerzijde.

De keerzijde hoor je in de straat:
“in wat voor tijd leven we eigenlijk?”

Er is vrijheid gepredikt, muren
moesten eraan geloven, vooral de
heilzame geboden van de Heere. En
wat is ervoor in de plaats gekomen?

Dat is een vraag waar eenieder,
christen en niet-christen, eens over
na moet denken.

Er is echter niets nieuws onder de
zon. Salomo zag het in het
Bijbelboek Prediker in zijn dagen
al gebeuren.

*Wie een kuil graaft,
zal daarin vallen;
en wie een muur doorbreekt,
een slang zal hem bijten.*

DS. G. VAN WIJK

Hedel

kortste keren een volgende rij
stenen eraan moeten geloven.
Salomo zegt: dat kan niet zonder
gevolgen blijven. Er komt een
moment dat de muur zijn
beschermende functie heeft
verloren. En onverhoeds, als een
slang, slaat het onheil toe.

MUREN GEËNT OP GODS GEBODEN

Hoe zijn in onze samenleving
beschermende muren – niet zelden
geënt op Gods geboden –
verwaarloosd of soms actief, steen
voor steen afgebroken? Het is
duidelijk dat aandacht voor

BESCHERMENDE MUUR

Het is een aansprekend beeld. Je ziet het gebeuren. De muur
die was opgetrokken rondom bijvoorbeeld een wijngaard,
stond daar ter bescherming. Het gaf de mogelijkheid om
veilig in de wijngaard te werken. Maar soms was zo'n muur
ook wat hinderlijk. Want vanwege die muur moet je weleens
omlopen. Die muur geeft ook een gevoel van beperking. En
de verleiding is groot om te zeggen: weg met die muur. Dan
kunnen we tenminste door.

DOORBROKEN MUUR

Maar dat heeft zijn prijs. Want de Prediker zegt:

*Wie een muur doorbreekt,
een slang zal hem bijten.*

Je mag ook vertalen met: wie een muur afbreekt. Dat kan
actief, maar dat kan ook door verwaarlozing. En we zien het
gebeuren: de bovenste rij stenen brokkelt af. Niets aan de
hand. De muur biedt nog steeds zijn bescherming.
Als de wijngaardenier echter niets onderneemt, zal binnen de

gezinnen in de afgelopen tientallen jaren bepaald niet in de
mode was. Die eervolle plaats is ingenomen door het
individu. De gevolgen konden niet uitblijven. Meer en meer
kinderen zijn in de knel gekomen.

Het is een uitdaging voor iedere christen om te laten zien:
Gods geboden zijn tot heil en zegen voor iedereen. Laten
zien, niet alleen met onze woorden, maar ook in onze
levenswandel. We kunnen het ook niet uit eigen kracht laten
zien, maar met het zicht op de Heere Jezus. Hij heeft Gods
geboden onderhouden, niet enkel naar de letter, maar ook in
zijn diepste betekenis. Want de dragende grond van de wet is
liefde, liefde tot God en liefde tot de naaste. Van Wie anders
kunnen wij dat leren, dan van Hem Die gezegd heeft:

Mijn juk is zacht

En Mijn last is licht.

Zo mag de christen het belijden en ervaren:
Zijn geboden zijn niet zwaar. ◀

Zilveren koets voor Kees

Kamervoorzitter Bergkamp houdt een toespraak en geeft een cadeau.

Op vrijdag 19 mei was het precies 25 jaar geleden dat Kees van der Staaij Kamerlid werd: een zilveren jubileum. Tijdens de fractievergadering van de dinsdag erna is daar uiteraard bij stilgestaan. Daar was niet alleen het fractieteam bij aanwezig, maar ook partijvoorzitter van Meeuwen, zoon Michael en zijn vriendin, en - via een videoverbinding - de mensen die op het partijbureau in Rotterdam dagelijks voor de SGP in touw zijn.

DOOR MENNO DE BRUYNE

Wat de jubilaris niet wist, was dat kort na de opening van de wekelijkse fractievergadering Kamervoorzitter Vera Bergkamp langs zou komen om hem te feliciteren en het bij deze mijlpaal horende zilveren koetsje te overhandigen. Dat koetsje heeft een decennialange traditie, die waarschijnlijk teruggaat tot ergens kort na 1945. Personen die 25 jaren onafgebroken in de Kamer werken, komen daarvoor in aanmerking.

VAN DER STAAIJ-1 EN -2

Uiteraard ging de overhandiging gepaard met een toespraak van de Kamervoorzitter, met wie onze voorman meer dan gemiddeld contact heeft in verband met de werkwijze van de Tweede Kamer. Op het Binnenhof komt regelmatig 'Van der Staaij-1' en 'Van der Staaij-2' langs, commissies die onder leiding van Kees aanbevelingen hebben gedaan voor een betere organisatie en een krachtiger rol van het parlement. Een deel van de

bijdrage van Kamervoorzitter Bergkamp volgt hierna.

"Beste Kees,

(...) Voor de effectiviteit en het aanzien van de Kamer zijn leden nodig die oog hebben voor continuïteit en die het institutioneel geheugen dragen. Ik denk dat je dat met mij eens bent, omdat je weleens hebt gezegd dat je het Kamerlidmaatschap ziet als een roeping én als een ambacht. Om dat onder

de knie te krijgen, is tijd nodig, tijd die mensen zichzelf niet gunnen of die hun partij hen soms niet gunt.

Continuïteit en institutioneel geheugen zijn bij jou in ruime mate aanwezig. En dan te bedenken dat je ooit begon als een van de jongste Kamerleden. Met de hakken over de sloot: je wist pas laat in de nacht na de verkiezingen van 1998 dat je de derde Kamerzetel voor de SGP had veroverd.

PRESENTIELIJST

Je toog, als frisse 29-jarige, naar Den Haag waar je werd verwelkomd door een bode die toen nog bij de presentielijsten stond. Ik weet dat je die mooie traditie tot de dag van vandaag mist. Je was geen voorstander van de invoering van de digitale presentielijst. In 25 jaar ben je uitgegroeid tot de nestor onder de Kamerleden. Je wordt geroemd om je dossierkennis, je gedegen voorbereiding van debatten en de fijnzinnige humor die je daarin tentoonspreidt.

Dat laatste doe je met een reden: als kleine fractie ben je altijd aan het eind van een debat aan de beurt. Soms ontstaat in dat stadium dan het gevoel dat alles al gezegd is. Jij probeert altijd met een verhaal te komen waar iedereen voor wil blijven zitten. En als je het nodig vindt, neem je een voorwerp mee dat de discussie kan losmaken en waar je je betoog omheen bouwt. Interessante momenten zijn dat, ook voor mij in de voorzittersstoel.

Je hecht erg aan zorgvuldige procedures en kwaliteit van het werk. Daarin ben je ook consistent. Al in 1999, vers in de Kamer na

een periode als jurist bij de Raad van State, verbaasde je je over de kwaliteit van de wetgeving.

“JE STIPTHEID EN
PLICHTSGEVOEL STAAN
HOOG AANGESCHREVEN.”

Je zei daarover: “Bij de Raad van State zat ik wel een dag op een zaak. Die zorgvuldigheid contrasteert scherp met het gemak waarmee hier soms nog even een amendement in een wet wordt geprutst. We hebben roerende debatten over de kwaliteit van de wetgeving, maar in de praktijk wint de politieke opportuniteit het.”

ONDER DE MOTORKAP

Ik denk dat je het met me eens bent dat op dit gebied nog steeds veel te winnen is. Niet voor niets kijken wij bijna altijd naar jou als er een commissie moet worden ingesteld die onze procedures kan verbeteren. Ook je bijdragen in de Commissie voor de Werkwijze worden hoog gewaardeerd. Ik ben blij dat jij de fijne kneepjes van het ambacht, die je in de loop der jaren hebt geleerd, met ons wilt delen. Je hebt een groot hart voor de parlementaire democratie, daarom doe ik steeds weer graag, en nooit vergeefs, een beroep op jou als er ‘werk onder de motorkap’ moet worden verricht. Er is meestal wel een commissie- of werkgroep-Van der Staaij aan de slag, en dat is goed. Jouw functioneren wordt natuurlijk ook

buiten onze vergaderzaal al langere tijd opgemerkt. En niet alleen bij je eigen achterban. In de loop van de jaren heb je een plek veroverd bovenin alle ranglijstjes van effectieve en succesvolle Kamerleden, en ook de Thorbeckeprijs voor welsprekendheid in 2016 is een bevestiging van jouw vele kwaliteiten als Kamerlid. Er kan discussie zijn over je standpunten als SGP'er, maar de waardering voor je optreden is breed.

GOEDGEMUTST

Bepaalde gewoontes die je eropna houdt, worden zelfs met enige vertedering beschreven. Zoals het feit dat je eerste gang naar het schoenpoetsapparaat is, zodat je altijd goed gepoetst en goedgemutst de dag begint. Of dat je hecht aan gewoontes: toen we nog niet zo lang verhuisd waren naar de Bezuidenhoutseweg, reed je soms gewoontegetrouw nog naar het Binnenhof. En als je dan een keertje met de trein was gekomen, kon het gebeuren dat je aan het eind van de dag naar de parkeergarage liep, om daar te constateren dat er geen auto stond.

Beste Kees, 25 jaar Kamerlid, ik zei het al aan het begin, is een prestatie, zeker op de manier waarop jij het invult en hebt ingevuld. Het is daarom dan ook met groot genoegen dat ik je nu het zilveren koetsje wil overhandigen, om daarmee te onderstrepen hoe zeer we die inzet waarderen.”

Tot zover de Kamervoorzitter.

“OM EEN AMBACHT ONDER
DE KNIE TE KRIJGEN, IS
TIJD NODIG.”

Wie Kees kent, weet dat hij kan genieten van dit soort plechtige momenten. Dat straalde hij ook deze keer uit. Maar voor hem geldt evenzeer - en ook dat is sprekend Kees: nu is het mooi geweest. Laten we overgaan tot de orde van de dag.

Aldus geschiedde. ◀

“Met Recht Kees”

Het zilveren jubileum van Kees van der Staaij heeft een blijvend aandenken opgeleverd.
Een mooi en uniek boek, getiteld: *Met recht Kees*.

DOOR MENNO DE BRUYNE

MET RECHT KEES

25 jaar daad bij het Woord

Het kostte het deel van het fractieteam dat in het boekcomplot zat de nodige moeite om het geheim te houden voor de hoofdpersoon. Hij heeft nu eenmaal de neiging om soms op het alleronverwachtst een werkkamer binnen te stappen of stuiven, wat vanuit het oogpunt van relatiebeheer en teambuilding natuurlijk een prijzenswaardige eigenschap is, maar op momenten dat iets onder de pet moet worden gehouden problematisch.

Maar het is gelukt, in mijn geval dankzij de uitvinding van de la. Op een bijeenzijn van hen met wie Kees op het Binnenhof samenwerkt(e) is het boekje aan hem aangeboden.

INHOUD

In deze bundel staan 25 stukjes óver Kees, geschreven door mensen die hem goed kennen of met wie hij persoonlijk of zakelijk te maken had. Ook bevat het boekje 25 bijdragen van Kees: toespraken en debatten, interviews of artikelen. Die zijn gelardeerd met veel illustraties, waaronder foto's en tekeningen. Ook staan er aardige internetlinks in die verwijzen naar memorabele fragmenten uit debatten of mediaoptredens.

Het boek is gedrukt door uitgeverij De Banier. Bestellen kan in de SGP-webshop op onze site. De prijs is € 9,95, inclusief verzendkosten. ◀

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

GOED NIEUWS

In deze *Banier* mogen we opnieuw stilstaan bij een voor de SGP gunstige verkiezingsuitslag. De vreugde was groot toen duidelijk werd: opnieuw twee zetels in de Eerste Kamer! Zowel Peter Schalk als Diederik van Dijk mogen weer een nieuwe periode hun plaats in de senaat innemen. Van harte wensen we hun wijsheid en Gods zegen toe!

Eén of twee zetels maakt heel wat uit. Soms kan juist één stem het verschil maken.

Neem alleen al de abortuswet die in het begin van de jaren 80 met één stem meerderheid helaas werd aangenomen... Ook nu staan er genoeg spannende thema's op de agenda: rond de bescherming van het leven bijvoorbeeld, of het behoud van de onderwijsvrijheid.

Ook in praktische zin maakt het veel uit of je één of twee zetels hebt. Met twee mensen heb je simpelweg meer mogelijkheden om inbreng te leveren bij allerhande wetsvoorstellen en dus een groter bereik. Peter Schalk en Diederik van Dijk horen inmiddels beiden tot de kleine groep ervaren senatoren. Het is buitengewoon waardevol dat die ervaring opnieuw ingezet mag worden, zowel voor onze SGP, als voor de Eerste Kamer als geheel.

EUROPESE VERKIEZINGEN

Tijdens de campagne voor de Statenverkiezingen kwam het vaak naar

voren: let erop dat elke stem dubbel telt. Het zijn immers de nieuw gekozen leden van de Provinciale Staten die de Eerste Kamer kiezen. Gelukkig is dat signaal goed doorgekomen. Door de winst in stemmen en zetels voor de SGP, in combinatie met de afspraken met de ChristenUnie over de combizetel in Noord-Brabant was het mogelijk opnieuw een tweede zetel te krijgen.

Dat is tegelijk een krachtige aansporing met het oog op de verkiezingen voor het Europees Parlement die bij leven en welzijn volgend jaar gehouden zullen worden. Laten we met elkaar bidden en werken met het oog op het behoud van een SGP-zetel voor onze gewaardeerde

Bert-Jan Ruissen. Als alle kiezers die eerder bij de Statenverkiezingen of bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer SGP hebben gestemd, dit opnieuw gaan doen bij de Europese verkiezingen, dan is een SGP-zetel menselijk gesproken zeker te halen.

25 JAAR KAMERLID

Op verschillende momenten is er afgelopen tijd aandacht aan besteed dat ik alweer 25 jaar SGP-Kamerlid mag zijn. Dat is allereerst reden tot dankbaarheid tegenover de Heere God, die daarvoor de gezondheid en de kracht wilde schenken. Hem komt bovenal de dank toe! Ook mijn vrouw, kinderen en familie zijn steeds tot grote steun geweest. Maar graag wil ik in deze *Banier* ook nogmaals het fractieteam, partijbestuur, partijbureau, de verschillende geledingen van onze partij hartelijk bedanken voor de uitstekende samenwerking. Heel onze achterban ben ik dankbaar voor het gedurige gebed, het grote vertrouwen, en alle warme betrokkenheid! ◀

'passend
advies
voor
ZZP-ers'

'eerlijk advies
voor particulieren'

'duidelijk
advies
voor het
MKB'

VERZEKERINGEN VOOR

ZZP

| PARTICULIEREN

| MKB

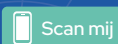
Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60 , Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

Het **RD** verruimt mijn blik
en zorgt ervoor dat ik van
alles op de hoogte blijf.

Nelleke | Moeder

Elke dag nieuws in Bijbels licht

*Maak nu kennis met het RD incl. RDMagazine
4 weken lang voor slechts 5 euro
Ga naar rd.nl/banier*

rd
reformatisch
dagblad

Opmerkelijk!

De voorkant van het blad *Elsevier* van 3 juni trok onmiddellijk de aandacht. Er stond: De gevaren van de genderideologie. Soms denken wij weleens dat de SGP alleen staat in haar opvattingen over dit onderwerp. Dat is echt niet waar.

Geslacht als keuze, is dat verstandig?, het hoofdartikel, gaat over de nieuwe Transgenderwet "waar het onderscheid tussen man en vrouw verder losgelaten wordt. De onderliggende genderideologie roept twijfels op. De pijnpunten zijn reëel." Deze nieuwe wet gaat over de versoepeling van de procedure "wijziging vermelding geslacht in de geboortakte". Dat dreigt niet meer te worden dan een administratieve handeling op eigen initiatief. CDA en VVD twijfelen over dit wetsvoorstel.

Bezorgde burgers uit brede lagen van de bevolking steunen het platform Gendertwijfel die met posters en mediaboodschappen oproept om niet mee te gaan in deze versimpelde procedure van geslachtsverandering.

Genderdysforie bestaat. Een klein deel van de mensheid, zo'n 0.5 tot 1 procent twijfelt over hun geslachtelijke identiteit. Vaak is er bij hen een conflict in gevoelens tussen lichaam en geest. Vanuit christelijk oogpunt verdient er respect en zorg te zijn voor deze mensen. Daarom is het zo goed dat de stichting Bijbels Beraad Man/Vrouw vanuit onze achterban hier aandacht voor vraagt en voor toerusting probeert te zorgen. Dit is immers ook in de kerken een braakliggend terrein.

ELSEVIER

Opmerkelijk dat Gerry van der List in *Elsevier*, breed gelezen onder onze bevolking, argumenten noemt die ons ook aanspreken. Zo wijst hij op het dubieuze principe om zelf je geslacht te kiezen! Dat principe druist tegen alle traditionele visies in, zoals de aloude gedachte dat God man en vrouw als aparte wezens geschapen heeft. Maar belangrijker nog in deze seculiere tijd, "dat dit voorbij gaat aan voor iedereen duidelijk waarneembare en heel relevante biologische verschillen", aldus Van der List. Als je uitgaat van dit liberale beginsel van keuzevrijheid, zou je ook vragen kunnen stellen bij je leeftijd. Zo gaf een 31-jarige man zich uit als 15-jarig meisje, want zo voelde hij zich. Dit moest toch kunnen. Echt gebeurd!

"Nee, de SGP staat niet alleen in haar opvattingen over de genderideologie."

Van der List wijst op de onderschatting van de medische ingrepen. De psychische en ook lichamelijke gevolgen zijn vaak groot. En waarom moet de hele Nederlandse samenleving tegemoet komen aan het principe van genderneutraliteit. In de Provinciale

Staten van de Gelderland wilden twee mensen van GroenLinks niet meer aangesproken worden met meneer of mevrouw maar als Statenlid. Waarom moeten alle heren en dames dan ook ineens aangesproken worden met de neutrale term Statenlid? "Tal van tradities moeten wijken om een piepklein groepje te plezieren", aldus het artikel in *Elsevier*. Nee, de SGP staat niet alleen in haar opvattingen over de genderideologie. God verhoede dat deze wet, die dwars tegen Gods scheppingsorde indruist, aangenomen wordt.

DANKBAAR

Wat waren we blij en dankbaar met de boodschap dat we toch een 2e zetel in de Eerste Kamer kregen. We wensen Peter Schalk en Diederik van Dijk Gods zegen toe bij dit belangrijke werk. Dankbaar waren we ook voor het verloop van de partijdag. Samenbindend en inhoudsvol, zo mogen we het samenvatten. Van onze kant is dit alles onverdiend. Het past ons om de Heere te danken. ♦

D. VAN MEEUWEN
Partijvoorzitter

Nederland, land van overleg en consensus

EEN INTERVIEW MET HOOGLERAAR HENK TE VELDE OVER POLITIEKE CULTUUR IN NEDERLAND.

Het vertrouwen in de politiek is na de coronapandemie alleen maar gedaald. Het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek) meldt dat eind 2022 nog maar een kwart van de Nederlanders de politiek vertrouwt. Bij het ongeziene en ongehoorde deel van Nederland is het vertrouwen nóg lager. Heeft dit wantrouwen te maken met de politieke cultuur in Nederland? We vragen het een kenner van de politieke cultuur in Nederland, hoogleraar Henk te Velde van de Leidse Universiteit.

DOOR FEMKE VAN AMERONGEN & SJON VAN DER REE DOOLAARD

WAAR HEBBEN WE HET OVER ALS WE SPREKEN OVER 'POLITIEKE CULTUUR'?

"Cultuur" is een begrip dat vaak gebruikt wordt, bijvoorbeeld in 'bedrijfscultuur'. Er worden dan de omgangsvormen en onderlinge relaties mee bedoeld en zo zou ik het ook voor de politiek willen gebruiken. Het gaat dan om de omgangsvormen tussen politici en in de politiek, maar ook tussen politici en het publiek of de kiezers. In de politicologie heeft het ook nog een specifieke betekenis. Daar wordt dan de houding van de bevolking tegenover de politiek mee bedoeld."

HOE ZOU U DE POLITIEKE CULTUUR IN NEDERLAND OMSCHRIJVEN?

"Je kunt daarover alleen spreken in vergelijking, dus bijvoorbeeld in vergelijking met andere landen. Vaak wordt gezegd dat Nederland een land is van overleg en consensus (overeenstemming). Vergaderen is er tot kunst verheven. Alleen in het Nederlands betekent 'parlementair' meer dan alleen 'wat er in de Kamer gebeurt'. Het betekent ook 'fatsoenlijk' in het algemeen."

IS DE OPKOMST VAN POPULISTISCHE PARTIJEN HIEROP VAN INVLOED?

"Je kunt je wel afvragen of dat beeld van

overleg en consensus nog kan worden volgehouden. Populistische partijen richten zich niet op overleg, willen vaak niet meebesturen en proberen stemmen te winnen door alleen te polariseren."

WELKE ONTWIKKELINGEN ZIET U OP DIT VLAK IN NEDERLAND?

"Doordat de politieke partijen grotendeels de kiezers niet meer binden, komt voor vertegenwoordiging veel aan op de Tweede Kamer, die de laatste decennia veel meer in de publieke belangstelling staat. Lawaai maken in de Kamer is daarmee ook een electoraal verdienmodel geworden."

"LAWAAI MAKEN IN DE KAMER IS EEN ELECTORAAL VERDIENMODEL GEWORDEN."

WAT BEDOELT U DAARMEE?

"Mensen binden zich niet zo snel vanwege idealen aan een politieke partij. Maar door bijvoorbeeld filmpjes met prikkelende debatfragmenten kun je wel mensen voor je inwinnen. Wie de publieke opinie wil bereiken,

moet in de Kamer zitten. Wie zou van Caroline van der Plas hebben gehoord als ze niet in de Kamer zat?"

IS ER EEN DUIDELIJK ONDERSCHIED TUSSEN DE NEDERLANDSE EN DE BUITENLANDSE POLITIEKE CULTUUR?

"De overeenkomsten tussen de parlementaire democratieën zijn groter dan de verschillen. In dat opzicht is er binnen de EU ook veel dat bindt – vooral binnen West, Noord en deels Zuid-Europa. De traditionele nadruk op overleg en consensus is wel onderscheidend, maar ook daarin lijken we nog veel op de Noordelijke landen."

IS DE TOESLAGENAFFAIRE EEN TYPISCHE BLIJK VAN EEN FALENDE POLITIEKE CULTUUR?

"Hier gaat het vooral om een naar binnen gekeerde vorm van bestuur. Mede doordat een deel van de volksvertegenwoordiging alleen maar polariseert, heeft de regering de neiging om alleen maar bestuurlijke logica te volgen en maatschappelijke signalen te negeren. Dat dezelfde premier die verantwoordelijk was voor het ontstaan van de problemen denkt dat hij het probleem ook kan oplossen, zonder dat hij echt blijkt geeft van een veranderde opstelling (Hoe zou je ook nog kunnen

“DE KRACHT
VAN DE SGP IS
EEN PRINCIPIËLE
OPSTELLING
IN DE
PARLEMENTAIRE
DEMOCRATIE.”

veranderen na zoveel jaar?), is wel een teken van falende politiek. Voor geen enkel bedrijf is het goed als de leiding zo lang blijft zitten. Dat geldt ook voor de politiek.”

IS EEN ‘NIEUWE BESTUURSCULTUUR’ DE OPLOSSING?

“Door alles op ‘cultuur’ te schuiven, kun je ook weglopen voor concrete veranderingen. De toeslagenaffaire had ook concreet tot ander gedrag moeten leiden, zoals het aftreden van de premier. Pas dan zou er eventueel een nieuwe cultuur kunnen komen. Langdurige termijnen van de minister-president naast vaak juist te korte zittingsduur van Kamerleden zijn juist deel van het probleem!”

HOE ZOU EEN VERNIEUWDE CULTUUR ER VOLGENS U UIT MOETEN ZIEN?

“Meer echte pogingen om de bevolking aan te spreken. Van der Plas spreekt aan doordat ze concreet is en ergens ook constructief probeert te zijn. (Er zit ook onredelijkheid in, zoals haar ontkennen van de wetenschap.) Regeringspolitici zouden meer hun best moeten doen om hun beweegredenen te laten zien, contact te zoeken met de bevolking, te vertellen waarom ze in de politiek zitten, en niet alleen ‘besturen’ en ‘scoren’.”

IS DE POLITIEKE CULTUUR ÜBERHAUPT TE BEÏNVLOEDEN?

“Integriteit en werkelijke overtuiging zijn van belang, die zijn niet makkelijk te behouden in de politiek. Ook zie je dat gemakkelijker aan de flanken van de politiek dan in de regering. Je ziet het bijvoorbeeld eerder bij de PvdD en de BBB dan in de bestuurlijke en carrièregerichte VVD.

Polarisatie en kritiek horen overigens bij de democratie, we zouden ons pas echt zorgen moeten maken als er geen kritiek meer was. Kritiek is ook een teken van werkelijke betrokkenheid en die moet worden gewaardeerd.”

HOE ZIET U DE ROL VAN DE SGP IN HET POLITIEKE LANDSCHAP EN WAT IS DE INVLOED VAN DE SGP OP DEZE CULTUUR?

“Als oudste nog bestaande partij met trouwe aanhang en langzittende Kamerleden neemt de SGP een bijzondere plek in die haar een grotere rol geeft dan alleen op basis van getuigen.

Bij de SGP zie ik als kenmerken haar overtuiging en minderheidspositie. Dan ligt de kracht van de SGP eerder in het wijzen op de rechtsstaat, in de bescherming van minderheden en het volgen van de juiste en fatsoenlijke aanpak. Die kracht moet dan niet worden gezocht in een populistische democratie. Kees van der Staaij is weleens ‘het geweten van de Kamer’ genoemd. Het zou jammer zijn als de SGP haar oren te veel laat hangen naar populistische standpunten, doordat een deel van de achterban daarvoor gevoelig is. De kracht van de SGP is een principiële opstelling in de parlementaire democratie.” ◀

Henk te Velde:

Te Velde is hoogleraar Nederlandse geschiedenis aan het Instituut voor Geschiedenis aan de Universiteit Leiden. Hij houdt zich onder meer bezig met politieke cultuur, geschiedenis en het debat. Te Velde is medeauteur van *Land van kleine gebaren. Een politieke geschiedenis van Nederland 1780-2012*.

Meer lezen? Een uitgebreidere versie van dit interview staat op sgp.nl.

Techno West Services

Heftrucks • Verreikers • Terminaltrekkers • Hoogwerkers

**VERKOOP
VERHUUR
ONDERHOUD**

Weihoek 6 | 4416 PX Kruiningen
0113 312 186 | verkoop@technowestservices.nl

www.technowestservices.nl

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

kasten en wand- meubels

volledig op maat

Unieke
showroom

Eigen
productie

Uitstekende
service

Scherpe
prijzen

elkekastopmaat.nl

— WIM VAN WOLFSWINKEL —

(0342) 423 404 • info@elkekastopmaat.nl

LEVENSSLESSEN VAN GROEN

BIOGRAFIE IN DE MAAK

Groen van Prinsterer was een inspiratie voor velen. Er zijn scholen en straten naar hem vernoemd, maar een biografie ontbreekt nog. Daarom werkt biograaf Gertjan Schutte nu aan het schrijven van een biografie. Dit project is inmiddels halverwege, maar voor de afronding is nog een bedrag nodig van 50.000 euro.

DOOR GERTJAN SCHUTTE & HILDE VAN LEENEN

De Stichting Wetenschappelijke Biografie Groen van Prinsterer start daarom een publiekscampagne waarbij iedereen een donatie kan doen om het afronden van de biografie te steunen.

LEVENSSLESSEN

Alhoewel Groen twee eeuwen geleden leefde, van 1801 tot 1876, heeft zijn werk niets aan scherpte verloren en spreekt zijn leven ook vandaag nog tot de verbeelding!

In de Tweede Kamer was hij in de 19e eeuw een formidabele politicus die liberalen en conservatieven voorhield dat niet eendracht, maar meningsverschil de kern van politiek is. Politiek op basis van gelovige overtuiging, daar vroeg Groen als eerste ruimte voor.

“GROEN VAN PRINSTERER BLIJFT MIJ INSPIREREN. HIJ VERDIENT BLIJVENDE AANDACHT.”

Kees van der Staaij
Ambassadeur

GROENSCHOLEN

Groens overtuiging kwam nergens sterker naar voren dan in het onderwijs. Hij verzette zich tegen een algemeen-christelijke school, omdat deze geen ruimte liet voor geloof. Onderwijs is niet aan de staat, maar aan ouders en samenleving. Groen zette zich met succes hiervoor in, zowel in de Tweede Kamer als daarbuiten.

GROEN INSPIREERT

Groen was een schrijvende politicus. Met Ongeloof en Revolutie en Handboek der Geschiedenis van het Vaderland zette hij een grootse visie uiteen, die velen na hem inspireerde. Hij verzette zich tegen slavernij en samen met zijn vrouw Betsy keek hij als filantroop om naar armen in en rond Den Haag. Vanuit zijn huis in Den Haag hield hij een christelijk netwerk in stand, tot ver over de landgrenzen.

GROENS ANTWOORD OP POLARISATIE

Groens sterke overtuigingen waren geworteld in zijn geloof. Hij vond het van levensbelang dat de overheid burgers de vrijheid liet om zelf het leven vorm te geven. In de politiek wilde hij debat en discussie, die samenhang met respect voor zijn tegenstanders. Iedere deelnemer aan het publieke debat, christen of niet, kan een les leren uit de combinatie van gelovige overtuiging, het belang van vrijheid en respect. ◀

BESTEL ALVAST JE EXEMPLAAR

Het werk aan de Groenbiografie is in volle gang. Biograaf Gertjan Schutte doet onderzoek, om zo een beeld te schetsen van deze beeldbepalende icoon.

Steun jij het maken van deze biografie?

Scan de QR-code met de camera van je mobiel en bestel alvast je boek. Ontvang straks als eerste de uitgebreide biografie van Groen van Prinsterer. De voorlopige titel: Groen van Prinsterer. Antirevolutionair activist.

www.groenbiografie.nl

U bent van harte welkom op de

OPEN DAG

van de SGP in de Tweede Kamer

- D.V. 30 september 2023
- Vanaf 10.00 uur
- Tweede Kamer der Staten-Generaal in Den Haag

Scan de QR-code of ga naar [SGP.nl](https://sgp.nl) voor meer informatie.

15:00
Toegankelijkheid Zoeken Webshop

SGP

30 september 2023
Open dag in de Tweede Kamer

Beste SGP'ers,

Op D.V. zaterdag 30 september 2023 organiseert de SGP een open dag in de Tweede Kamer voor haar leden.

Graag willen we wat laten zien van ons politiek werk en u de gelegenheid geven om uw vragen te stellen.

Meld u nu aan voor de 3-daagse

LEDENREIS

naar Straatsburg

- D.V. 17 tot en met 19 oktober 2023
- Straatsburg, Frankrijk
- 200-275 euro per persoon
- Voor SGP-leden en hun echtgenoten

De reis is inclusief :

- bezoek aan de SGP in het Europees Parlement, de stad Straatsburg en andere activiteiten
- orgelconcert in de Thomaskirche door Gerard Adriaanse en Bert-Jan Ruissen
- vervoer per bus
- eten en drinken
- overnachting in 1 of 2-persoonskamers

sgp.nl/straatsburgreis

Aanmelden kan tot 29 juli

DOOR BERNHARD KOSTER

VOORZITTER SGP-ONDERNEMERSPLATFORM

Verbinden, inspireren en versterken: daar draait het om bij het SGP-ondernemersplatform. Een aantal keer per jaar komen de leden van het platform bij elkaar, in Den Haag of bij een (collega-) ondernemer. Afgelopen mei stond ditmaal een bedrijfsbezoek bij Damen Shipyards op de planning. Zo'n honderd ondernemers waren daarbij aanwezig. Graag delen wij onze ervaringen.

We mogen terugzien op een zeer inspirerende middag met bedrijfs-presentatie en een indrukwekkende rondleiding over de scheepswerf. Ook werd onze komst op prijs gesteld door de CEO, dhr. Arnout Damen. Hij gaf aan dat er een goede band is tussen het bedrijf Damen en de SGP, die zich sterk maakt dat orders voor de Koninklijke Marine aan het Nederlandse bedrijfsleven gegund worden.

HANDVATTEN

De Nederlandse economie staat voor grote uitdagingen. De bereikbaarheid wordt door een groot aantal knelpunten steeds moeizamer.

De discussie over de capaciteit van Schiphol en het inperken daarvan is dagelijks nieuws. Daarnaast kampt ondernemend Nederland met een enorm gebrek aan technisch opgeleid personeel. Over deze twee vraagstukken hebben wij nagedacht. Met de uitkomsten hebben wij Kamerlid Chris Stoffer handvatten meegegeven om daarmee aan de slag te gaan.

De inbreng van onze leden tijdens de twee brainstormsessies hebben wij erg gewaardeerd. Fijn dat we ook ruim de tijd hadden om onder het genot van een hapje en een drankje met elkaar in gesprek te gaan en te netwerken.

Wilt u de aftermovie van deze bijeenkomst bekijken? Ga dan naar het YouTubekanaal van de SGP of ga naar sgp.nl/doemee/ondernemersplatform.

Over het SGP-ondernemersplatform

Het SGP-ondernemersplatform is opgericht door ondernemers. Politici leren wat leeft op de werkvloer en ondernemers vergaren relevante politieke kennis en steunen de partij met raad en daad. Ondernemers en de SGP slaan de handen ineen, want samen staan we sterker. Vindt u een goede verbinding tussen politiek en werkvloer ook belangrijk? U bent al lid v.a. € 150,- per jaar via sgp.nl/doemee/ondernemersplatform ◀

PS: De volgende bijeenkomst van het SGP-ondernemersplatform staat gepland op 17 november 2023. Noteert u deze datum alvast in uw agenda? Graag zien wij u daar weer terug!

AGENDA

WOENSDAG 12 JULI

Tijdrede SGP Putten

19.30 uur

Ds. G.P. van Nieuw Amerongen

Putten, Henslare 2, geb. HHG

WOENSDAG 30 AUGUSTUS

Tijdrede SGP Nieuwkoop

Ds. A. van Duijn

19.30 uur

Nieuwkoop, Nieuwveenseweg 38 A, geb. CGK

WOENSDAG 6 SEPTEMBER

Tijdrede SGP Barneveld

Ds. D.E. van de Kieft

19.30 uur

Barneveld, Vellerselaan 1, geb. GGiN

WOENSDAG 27 SEPTEMBER

Tijdrede SGP Oldebroek

Ds M.T. Al-Chalabi

19.30 uur

Olderbroek, Mheneweg Zuid 6, geb. Vr.OGG

BEREIKBAARHEID ZOMERPERIODE

Het partijbureau zal in de zomervakantie (regio midden) beperkt bereikbaar zijn. Dat houdt in dat u van 8 juli t/m 20 augustus ons wel kunt benaderen, maar dat reacties later kunnen komen dan u van ons gewend mag zijn. Via het e-mailadres info@sgp.nl hopen we wel bereikbaar te zijn om urgente berichten, zo mogelijk, door te sturen aan andere collega's die u zouden kunnen helpen.

Wij hopen op uw begrip en wensen u een rustgevende vakantie toe!

BEELDVERANTWOORDING

Pagina 1, 11, 22, 23: Beeld Cees van der Wal Fotografie

Pagina 6-8: hoofdbeeld Tweede Kamer Pagina 17: Beeld SkyProductions

Pagina 19: beeld fotodienst Europarlement

Pagina 21: Beeld beëdiging door Hans Kouwenhoven/Eerste Kamer

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal onterecht is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

SAVE THE DATE

13 Oktober 2023, 10:00-16:00 uur

11e Internationale Conferentie

Thema: 'Integrity'

locatie: 'Kontakt der Kontinenten', Amersfoortsestraat

20, 3769 AS Soesterberg

voertaal Engels

STUDIO SGP

Vrijdag 30 juni staan we tijdens de uitzending van Studio SGP stil bij een Bijbels rentmeesterschap. Hoe gaan wij als christenen verantwoordelijk om met de schepping? Het overkoepelende thema is: 'Wat mag de schepping jou kosten?'

God heeft ons mensen de opdracht gegeven om deze aarde te bebouwen en te bewaren. Maar hoe brengen we dat in de praktijk? En hoeveel mag een milieuvriendelijke maatregel ons kosten? Over deze dilemma's hopen wij tijdens deze uitzending na te denken. Denk je met ons mee?

Kijk mee via het YouTube kanaal van de SGP vanaf 19.30 uur!

Van de redactie

Een nieuwe editie van De Banier staat gepland om te verschijnen op donderdag 14 september. De kopijdatum daarvoor is maandag 28 augustus.

De daaropvolgende uitgave staat gepland voor 19 oktober.

NB: voor alle in dit blad genoemde data en verwijzingen naar de toekomst geldt: 'Deo volente'.

Ontsnappingskunst ontmaskert

Over wat de EU kan leren van de Nederlandse politieke cultuur

De Tweede Kamer debatteert vaak over zaken die mis gingen. Zo kan de Kamer lessen trekken voor de toekomst. Bert-Jan Ruissen wil die cultuur ook invoeren in het Europees Parlement. Meer verantwoording is nodig.

DOOR BERT-JAN RUISSSEN

LID VAN HET EUROPEES PARLEMENT VOOR DE SGP

Premier Rutte komt menig keer naar de Tweede Kamer. Vaker dan hem lief is moet hij verantwoording afleggen. Zodra hij sorry heeft gezegd voor het ene schandaal, komt het volgende al op de Kameragenda: Na de leugen over 'functie elders', volgde het toeslagenschandaal, uitblijvende Groningse aardbevingsschade, gebrekkige asielzoekersopvang, enzovoort.

Dat er te veel mis gaat, is duidelijk. Het is goed dat de regering beterschap belooft, al kan dat niet blijven doorgaan.

VERANTWOORDING

Wat je er ook van vindt, de Tweede Kamer eist tenminste wel dat de regering verantwoording aflegt. Het Europees Parlement kan nog wat leren van de Nederlandse politieke cultuur.

Want in de EU gaat minstens zoveel mis als bij de Nederlandse overheid. Maar daarover blijft het vaak stil. De Europese Commissie deed bijvoorbeeld te weinig tegen de Belgische PFAS-vervuiling van Zeeuwse wateren. Waarom volgde geen spoeddebat over de omstreden 'stikstofbrief' waarin de EU-commissaris van Milieu onze landbouw willekeurige,

scherpe doelen oplegt? Als SGP hebben we over dit laatste vergeefs een debat aangevraagd. Maar zelfs bij gewone debatten komt te vaak slechts een vervangende EU-commissaris opdagen. Zonder kennis van zaken leest die slechts tekst op die een ambtenaar heeft voorbereid.

ONTSNAPPING

"Maar je kunt toch schriftelijke vragen stellen? Dan moeten Frans Timmermans en zijn collega's wel antwoord geven", hoor ik u denken. Dat doen we ook. Helaas, de antwoorden hebben een hoog 'kluitje-in-het-rietgehalte', of verwijzen vooral naar het betrokken wetsartikel. Ja, dat kennen we zelf wel.

Zo kan de Europese Commissie alsmaar de eigen gang gaan. Deze ontsnappingskunst wordt gedoogd door een meerderheid van pro-Europese fracties (christendemocraten, sociaaldemocraten en liberalen). Maar zwakke heelmeeesters maken stinkende wonden.

Steeds weggelopen met 'sorry' is niet goed. Ernstiger is een bestuur dat zelfs geen sorry meer hoeft te zeggen. Want bij gebrek aan kritiek is de Europese

Commissie in een tunnelvisie beland. We zien een Europese Commissie die voortdendert met eenzijdige voorstellen.

TOT ORDE ROEPEN

Een omslag is nodig. De SGP in het Europees Parlement pleit wél voor echte verantwoording. En als de meerderheid in het Europarlement stil blijft, moeten de Tweede Kamer en andere nationale parlementen de EU-commissarissen tot de orde roepen.

Alleen zo krijgen we een bescheiden EU waar de landen en burgers wat aan hebben. Aan u is de keuze, bij de Europese verkiezingen op donderdag 6 juni volgend jaar. ◀

'ERNSTIGER
IS EEN
BESTUUR DAT
ZELFS GEEN
SORRY MEER
HOEFT TE
ZEGGEN'

Wonderen des Allerhoogsten

De prachtige en leerzame heruitgave van **De wonderen des Allerhoogsten** van ds. Abraham van de Velde (1614-1677) is nog voorradig! Zorgvuldig herspeld en van veel fouten gezuiverd. Zeer geschikt als cadeau of relatiegeschenk! Een uitgave die in geen gezin mag ontbreken. Door velen warm aanbevolen!

Harde koft, 896 pagina's, prijs: € 25,- (excl. € 5,- porto).

Oorlog, kerk en staat

In dit werk beschrijft **Eva van der Groe** als voorbidster haar geloofswerkzaamheden met land, volk, kerk en staat ten tijde van de Oostenrijkse Successieoorlog (1740-1748). Een boek dat zeer lezenswaardig is. Overgezet in het hedendaags Nederlands, aangevuld met een biografie, stevig ingebonden met harde koft, 272 pagina's, € 15,- (excl. € 3,50 porto).

Een kerk in 't klein

De nadere reformator ds. Simon Oomius (1630-1706) houdt in **Een kerk in 't klein** een warm pleidooi voor huisgodsdienst in de gezinnen. Hij dringt aan op het gezamenlijk lezen van de Bijbel, samen zingen, thuis catechiseren en het getrouw waarnemen van de gebeden. Overgezet in de huidige spelling. Harde

koft, 310 pagina's, prijs: € 15,- (excl. € 3,50 porto).

Gruwelijke Sódóm gestraft

Van de Duitse, bevindelijke predikant **Conrad Mel** (1666-1733) verschenen in 1731 negen boe- en bidagpredicaties in het Nederlands die de omkering van Sódóm tot thema hebben. Zijn waarschuwend en ontdekkende toepassingen zijn nog steeds hoogst actueel. Overgezet in de huidige spelling.

Harde koft, 200 pagina's, € 14,- (excl. € 3,50 porto).

Bestellen: bel 06 - 22 62 61 40 (b.g.g.: 0416 - 693844) of mail naar: inhetspoor@kliksafe.nl. Zie voor meer aanbiedingen en info: www.inhetspoor.nl

Friedensstimme

Breng het Evangelie bij Anichka en haar klas

Met uw hulp ondersteunt Friedensstimme 120 evangelisten. In Rusland, Centraal-Azië en de Kaukasus. Uw steun maakt Levensgroot verschil!

Help en bid mee!

Kijk op www.friedensstimme.nl

buitenpraktijk Mark.

Buiten is er ruimte.

Ruimte voor gesprek, ruimte voor jou.

Psychosociaal therapeut
mark@buitenpraktijkmark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
buitenpraktijkmark.nl

Op woensdagavond 15 maart vertrekt Diederik van Dijk uit Utrecht, waar de SGP'ers zich voor de uitslagenavond van de Provinciale Statenverkiezingen hebben verzameld. Zojuist zoefde hij daar met de lift naar beneden, ...richting de uitgang. Zou dat ook het symbolische beeld zijn wat paste bij de prognose van de verkiezingsuitslag? In zijn stem klonk berusting als hij analyseert dat het 'er niet goed uit ziet, maar dat we het moeten afwachten'. 77 dagen later blijkt op 30 mei dat de tweede zetel tóch behouden blijft.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD & FEMKE VAN AMERONGEN

DIEDERIK, HOE GROOT IS DE OPLUCHTING DAT WE TWEE ZETELS HEBBEN GEKREGEN?"

Daar ben ik ontzettend blij mee, natuurlijk! Ik vind het een voorrecht en een plezier om door te mogen gaan als Eerste Kamerlid, samen met Peter Schalk. Tegelijkertijd ervaar ik deze uitkomst als een onderstreping van onze verantwoordelijkheid om een helder Bijbels geluid in de senaat te laten klinken. Juist als het gaat om thema's die direct gekoppeld zijn aan Gods geboden, zoals abortus, Israël, huwelijk, gezin en alle ontwikkelingen rondom gender.

PETER, LAG ER EEN DRAAIBOEK KLAAR VOOR ALS JE HET ALLEEN HAD MOETEN DOEN?"

"Nee, er lag geen draaiboek klaar, maar ik was wel aan het nadenken over andere manieren van ondersteuning. Voor

ondersteuning bij het praktische werk kan ik terugvallen op heel deskundige fractiemedewerkers in de Tweede Kamer en op de kennis in onze brede achterban. Veel meer maakte ik me zorgen over het missen van Diederik als directe sparringpartner. Het gebeurt zo vaak dat je even met elkaar overlegt, even een strategie afstemt, even steun nodig hebt. Iemand zei tegen me dat het behoud van de tweede zetel 50% werk scheelde. Mijn antwoord was: 'Dat klopt, maar ook 100% meer steun'."

DIEDERIK, HOE HEB JE HET PROCES ERVAREN?"

"Naarmate de dag van de definitieve uitslag dichterbij kwam, liepen ook de inwendige kriebels wel wat op, moet ik bekennen. Maar uiteindelijk was mijn invloed op het proces maar heel klein. Andere SGP'ers - veel slimmer dan ik - waren hiermee op de achtergrond

intensief bezig en daar had ik alle vertrouwen in. Bovendien geeft in dit soort situaties de voorzienigheid van God een heerlijke rust. Die voorzienigheid sluit onze verantwoordelijkheid niet uit, maar wel in. Aan de Heere God alle dank, dus."

PETER, WAT BETEKENT DE UITSLAG EN WELKE ROL ZIE JE VOOR DE SGP?"

"De uitslag van de verkiezingen betekent voor de coalitie een basis van 24 zetels in de senaat, twee zetels meer dan verwacht. Bij de huidige samenstelling kan de coalitie over rechts (via BBB) of over links (GroenLinks/PvdA), of via een combinatie van kleine partijen werken aan meerderheden. In de praktijk zal blijken dat voor de SGP de vertrouwde rol is weggelegd: gouvernementeel en constructief zijn. Zo hopen we te blijven werken, met het oog op God en gericht op de héle samenleving." ◀

SGP'ers, bid meer en foeter minder

DE POLITIEKE CULTUUR VANUIT EEN REFLECTERENDE SENATORSBLIK

In deze *Banier* wordt aandacht gewijd aan het thema 'Politieke cultuur in Nederland', de manier waarop wij in Nederland politiek bedrijven. Als senatoren staan Peter Schalk en Diederik van Dijk er enerzijds middenin, maar anderzijds proberen zij het hijgerige politieke klimaat te ontstijgen. Hoe kijken onze senatoren naar de politieke cultuur in de Eerste Kamer, en breder, in Nederland? Tijd voor een reflecterende senatorsblik.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD & FEMKE VAN AMERONGEN

WAT ZIJN KARAKTERISTIEKEN VOOR DE POLITIEKE CULTUUR IN NEDERLAND?

"Onze cultuur laat zich kernachtig samenvatten met een uitspraak van hoogleraar dr. J.H. Bavinck (1895-1964). 'Het altaar', schrijft hij, 'is ingeruild voor de spiegel, waarin de mens alleen zichzelf ziet.' Het christelijk geloof, dat zin en uitzicht gaf aan ons bestaan, is vervangen door de gedachte dat ons aardse leven het één en het al is. Een compleet gesloten wereldbeeld dus. Geen God en geen andere werkelijkheid

dan die wij kunnen waarnemen. Bij deze werkelijkheid zwéren de seculieren. Dat bepaalt ook de dominante stroming in de politiek. Je merkt dit in het bijzonder als je bijvoorbeeld vraagt naar de moraal onder onze rechtstaat. Of welke tijdloze waarden onze rechtstaat dragen. Daar is geen antwoord op."

"DE OVERHEID IS GEEN GELUKSMACHINE VOOR DE BURGER."

ER BLIJKT EEN TOENEMEND WANTROUWEN VAN DE BURGER JEGENS DE OVERHEID TE ZIJN. IS DAT DE REACTIE VAN DE SAMENLEVING OP DE POLITIEKE CULTUUR IN NEDERLAND?

"Veel burgers hebben de indruk dat de overheid onvoldoende bezig is met de problemen waar zij concreet tegenaan lopen. Dat zijn bijvoorbeeld problemen die voortvloeien uit de almaar uitdijende immigratie en asielinstroom. Tot nu toe zijn alle beloften om hier wat aan te doen, loos gebleken. Of er blijken zonder

problemen vele miljarden beschikbaar te zijn voor een betwiste stikstofaanpak. Maar de noodzakelijke zorg voor mensen wordt uitgetekend." "Hetzelfde geldt klimaat. De schoonste kolencentrales ter wereld gaan dicht, kernenergie was lang taboe, maar de burgers mogen wel betalen voor subsidies voor de Tesla's van de bovenklasse. Hoogopgeleiden vliegen de wereld rond om te vertellen dat burgers niet meer mogen vliegen. En als burgers dan ook nog keer op keer worden geconfronteerd met een falende overheid, als het gaat over de toeslagenaffaire of over de nog steeds niet opgeloste problemen in Groningen, krijg je zomaar ongezonde onvrede."

"Tegelijkertijd moeten we ook erkennen dat burgers zich steeds meer gedragen als consument. Zij zijn de klant en de overheid moet leveren. Het besef is weg dat we met elkaar een land vormen, dat we verantwoordelijkheid hebben naar elkaar toe en we van Hogerhand een overheid hebben gekregen waarvoor wij respect moeten hebben. Dat is een direct gevolg van de secularisatie. Het besef dat de overheid Gods dienaar is en wij daarom gehoorzaamheid aan haar verschuldigd zijn, taant trouwens ook in reformatorische kring. Dat is echt niet recht te praten. Het zou goed zijn ons te bezinnen op wat Calvijn zegt over het ambt van de overheid en onze verschuldigde eerbied voor haar. Dan gaan we meer bidden voor de overheid en minder foeteren."

OP WELKE MANIER IS DE POLITIEKE CULTUUR TE BEÏNVLOEDEN?

"Allereerst is van belang dat de overheid eerlijk zegt dat zij niet alles in de hand heeft. Zij is geen geluksmachine voor de burger en ook geen instituut dat alle menselijk leed kan compenseren. Beloof geen dingen die je niet kunt waarmaken. De overheid moet haar grenzen kennen en zeker ervoor waken dat zij meer en meer doordringt op privéterrein. Maar daar waar de overheid steken heeft laten vallen, mag van haar verlangd worden dat adequaat en ruimhartig op te lossen."

WELKE ROL HEEFT DE SGP HIER NU IN EN HOE ZOU ZIJ DEZE CULTUUR KUNNEN BEÏNVLOEDEN?

"De SGP voert 'betrouwbaarheid' hoog in het vaandel (het vaandel of de banier, *red.*). Dat is iets waarop burgers altijd moeten kunnen rekenen en dat schept vertrouwen. Daarnaast is de SGP wars van grote woorden of opgepompte beloften. Verder is het ook voor ons de opdracht om andere Kamerleden en de bewindslieden te bejegenen zoals we zelf behandeld willen worden. Politici hebben een voorbeeldfunctie en dat betekent een dagelijkse oefening in vriendelijkheid en bescheidenheid. Daarin schieten we heel gemakkelijk te kort, en daarom moeten we ons daar voortdurend in blijven oefenen."

WELKE ROL HEEFT DE EERSTE KAMER HIER NU IN EN HOE ZOU ZIJ DEZE CULTUUR KUNNEN BEÏNVLOEDEN?

"De ontwikkelingen in de samenleving gaan niet aan de Eerste Kamer voorbij. Ook daar is de toon regelmatig heftiger dan voorheen. Het is dan ook van belang dat senatoren elkaar eventueel aanspreken op gedrag en woordkeus. Daarin heeft iedereen zijn

verantwoordelijkheid te nemen."

"In de komende periode zal het dan ook cruciaal zijn hoe de Eerste Kamer zich ontwikkelt in een compleet nieuwe samenstelling. De cultuur van de Eerste Kamer is vanouds hoffelijk en gericht op reflectie. En, zoals een oude spreuk luidt: 'wij zijn er niet in de eerste plaats om het goede te doen, maar om het kwade te voorkomen'."

"Daarom is het van groot belang om ons te blijven richten op onze kerntaak: wetten beoordelen op rechtmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Weg van de waan van de dag, met een scherp oog voor de ontwikkelingen in de samenleving, gericht op God en op onze naaste. Dat plaatst ons werk in de Eerste Kamer in het juiste perspectief." ◀

"WIJ (DE EERSTE KAMER) ZIJN ER NIET IN DE EERSTE PLAATS OM HET GOEDE TE DOEN, MAAR MEER OM HET KWADE TE VOORKOMEN."

DIKKENBERG STAALMEESTERS STAALHARD DE BESTE!

Wij werken al ruim 20 jaar hard om dit te verwezelijken. Dat doen wij vanuit onze bedrijfs-hal in Lunteren én op locatie.

Wij leveren en monteren allerhande staalconstructies en beplating. Van complete bedrijfshallen, tot de staalconstructie voor jouw huis, aanbouw of nieuwe schuur. Maar we fabriceren ook alles op het gebied van trappen en hekwerken, cortenstalen objecten en alles op het gebied van RVS. Dit laatste voor bijvoorbeeld de trucksector, industrie of ook gewoon bij jou thuis.

Al deze projecten worden gerealiseerd door een middelgroot team. Dit heeft als voordeel dat je altijd persoonlijk contact hebt met de collega's tijdens de opdracht en realisatie ervan. De planning en de tekeningen werken we, samen met jou, in eigen huis uit. Tot slot staan we garant voor persoonlijke zorg en transparantie gedurende het hele project.

Om dit alles naar onze standaard te kunnen blijven realiseren hebben wij dringend behoefte aan een ervaren lasser (in een goed gemotiveerde leerling-lasser willen we ook graag investeren)

Voor het montagewerk, in de breedste zin van het woord, op locatie hebben we per direct plaats voor een stoere staalbouwer die zelfstandig kan werken en iemand met inzicht, precisie en improvisatietalent.

We bieden je een prettig salaris, een moderne werk-omgeving met fijne collega's een goede beloning voor extra inzet van jouw kant.

Heb je interesse in wat we voor jou kunnen doen, of wil je solliciteren? Bel ons dan snel op 0318-589428 en vraag naar Jan, mail naar info@dikkenberg-staalmeesters.nl of loop gewoon bij ons binnen op de Goorsteeg 15a in Lunteren.

DIKKENBERG
STAALMEESTERS

Goorsteeg 15a, 6741 TB Lunteren
T. 0318 589 428 | M. 06 2624 6856
www.dikkenberg-staalmeesters.nl

Groei verder in een fijn team

📍 Elst (Ut)

- administratief medewerkerster
- calculator
- adviseur
- werkvoorbereider
- inmeter
- werkplaats-medewerker
- kozijnenmonteur
- interieur-verzorgster
- zaterdaghulp werkplaats

Meer info?

Tiny Bernouw-de Jong
tiny@esseveld.nl
0318 472 114

esseveld.nl/vacatures

van **ESSEVELD**
GEVELTECHNIEK

Nieuw bij Drukkerij AMV

Het kost je alles

Wat het betekent om Jezus te volgen

Steven Lawson

Dr. Steven Lawson schrijft zoals hij preekt: stevig vasthoudend aan de Bijbel en met een pastoraal hart dat verlangt naar de redding van de verlorenen en helder onderwijs voor de gelovige.

Voor meer uitgaven, bestellingen en info:

info@drukkerij-amv.nl | www.drukkerij-amv.nl

drukkerij

AMV
Drukkerij

Polderen in tijden van polarisatie

De laatste tijd wordt er hard gewerkt aan een landbouwakkoord. De minister is samen met boeren, natuurorganisaties en provincies aan het overleggen over stikstofmaatregelen waar zoveel mogelijk mensen het mee eens zijn. Deze manier van overleggen noemen we ook wel 'polderen'. Als het over de Nederlandse politieke cultuur gaat, is 'polderen' een woord wat altijd terugkomt. Het gaat dan over het Nederlandse model van overleggen. Als er een groot probleem is – leraren willen bijvoorbeeld meer loon – gaan alle organisaties die hiermee te maken hebben samen rond de tafel en proberen dan tot een akkoord te komen waar iedereen mee kan leven.

› Door Arco Verschoor *Commissie Binnenland*

Waarom polderen we?

We weten dat er in ons land al eeuwen wordt gevochten tegen het water. Als er geen dijken werden aangelegd, kwamen er overstromingen. En iedereen – of je nu edelman was of boer – kreeg bij een overstroming natte voeten. Daarom moesten alle groepen in de samenleving, hoe veel ze ook van elkaar verschilden, samenwerken in het aanleggen van dijken en het drooghouden van de polder. Dit gebeurde in de waterschappen, die in de middeleeuwen al bestonden.

In die tijd kenden we de woorden 'polderen' en 'poldermodel' nog niet. Dat kwam pas in de jaren 80 van de vorige eeuw. Toen begon men overleggen tussen werkgevers, werknemers en de overheid 'polderen' te noemen. Bij zulke overleggen moest men immers ook samenwerken tussen organisaties die het eigenlijk volledig met elkaar oneens waren.

Polarisatie

De laatste decennia zien we dat de politieke ontwikkelingen snel gaan. In de glorie-dagen van het poldermodel waren er slechts enkele politieke partijen die echt een rol van betekenis hadden. Dat is nu totaal veranderd. De laatste jaren is er bijna elke verkiezing wel een politieke aardverschuiving. Denk aan de vorige twee verkiezingen voor de Provinciale Staten. In 2019 werd FvD uit het niets de grootste partij en bij de verkiezingen van afgelopen maart

wist de BBB een nog grotere overwinning te behalen. Dit zijn de opvallendste verkiezingsuitslagen, maar we zien elke verkiezing wel dat veel kiezers van partijen wisselen. Ook zien we dat de middenpartijen steeds meer verliezen, terwijl uitgesproken rechtse en linkse partijen groeien. Dat maakt het polderen lastiger. Als partijen verder uit elkaar staan, gaan ze minder snel het gesprek met elkaar aan.

Daarbij is te merken dat de polarisatie, de verdeeldheid, tussen de verschillende groepen in ons land toeneemt. Neem bijvoorbeeld de stikstofcrisis. Linkse en rechtse partijen en organisaties staan in deze kwestie mijlenver van elkaar vandaan. Daarom lijkt polderen en het vinden van een goede uitkomst voor iedereen onmogelijk.

En nu?

Ondanks alle polarisatie is nuchterheid belangrijk. Het poldermodel is ontstaan omdat er veel verschillende groepen zijn die heel anders over dingen denken. Als iedereen hetzelfde denkt, is polderen natuurlijk niet nodig. En als er slechts twee partijen zijn, waarvan één partij de meerderheid heeft, is polderen ook niet nodig. Dan drukt de grootste partij gewoon haar zin door. Gelukkig is dit in Nederland niet het geval, zodat overleg tussen partijen zal blijven bestaan.

Zeker, een makkelijke oplossing voor polarisatie is er niet. Maar we hebben hierin wel een taak. De SGP staat in de Nederlandse politiek bekend als een constructieve partij, als een partij waar zowel rechts als links mee wil praten. Een partij die moties behandelt op de inhoud, en niet op de partijkleur van de namen van de Kamerleden die eronder staan. Dat is ook hoe het beeld van een christelijke partij moet zijn. Meegaan in vijandbeelden van politieke tegenstanders past een christen niet. Laten we daarom constructief blijven en zo het beste zoeken voor ons land!

Samen komen we verder!

In de afgelopen maanden is er veel gebeurd in de politiek. Naast de verkiezing van de Eerste Kamerleden worden achter de schermen de Provinciale coalities gevormd. Er is een burgemeester van SGP-huize geïnstalleerd en er zijn verschillende activiteiten en bijeenkomsten geweest voor onze bestuurders en politici.

DOOR GERARD WIJLAND

“DE BBB, HET BESTE WAT DE SGP IS OVERKOMEN”

Met die stelling opende dr. Bart-Jan Spruyt zijn lezing op de ledenvergadering van de bestuurdersvereniging (BSV) van 21 april. Hij benoemde dat de BBB een deel van het volk aanspreekt, dat eigenlijk is ‘afgehaakt’. In een steeds verder seculariserende samenleving is het een uitdaging voor de SGP dat de afstand tot andere partijen steeds groter wordt. Omdat de BBB, net als de SGP, een achterban heeft die voor een groot deel bestaat uit ‘gemiddelde burgers’, kan de BBB de brug zijn die de SGP nodig heeft om in de samenwerking met andere partijen meer aansluiting te vinden. SGP-hoofdbestuurder ds. Egas vertelde ook over de steeds beter waarneembare kloof die zichtbaar wordt tussen christenen en seculieren. Hij trok enkele lijnen vanuit de coronaperiode, waarin het voor ongevaccineerden lastig werd gemaakt om mee te kunnen doen. Daardoor is het vertrouwen in de overheid en de politiek beschadigd. Dit heeft in sommige situaties tot op de dag van vandaag effect, ook binnen onze achterban.

AZC-LOCATIES BEPALEN VANUIT DEN HAAG

Eind mei was er voor de lokale politici een onlinebijeenkomst over de ‘spreidingswet’ die in aantocht is. Na een toelichting op deze wet en de asielzoekerscentra (azc’s) door Arnold van Huizen (beleidsmedewerker bij de Tweede Kamerfractie), was er ruimte om vragen te stellen en met elkaar in gesprek te gaan. Vooral het uitgangspunt om een verdeling te maken op basis van

De Gelderse Statenzaal

inwoneraantal kon op kritiek rekenen. Een verslag van de bijeenkomst is daarna in de digitale BSV-nieuwsbrief gedeeld.

NÓG MEER SGP'ERS IN NEDER-BETUWE

Op vrijdag 12 mei waren de SGP-bestuurders door wethouders Nees van Wolfswinkel en Marien Klein uitgenodigd in de gemeente Neder-Betuwe. We konden kennismaken met verschillende ondernemers, van een zandwinning in de Nederrijn tot de fabriek van Go-Tan B.V. Naast de bezoeken is ook het onderlinge contact van grote waarde.

NIEUWE BESTUURDERS

Op 15 maart waren de provinciale en waterschapsverkiezingen. Tijdens de uitslagenavond werd bekend dat Marco Oosterwijk is voorgedragen als burgemeester van Ridderkerk. Op 15 mei heeft zijn installatie plaatsgevonden. We zijn verblijd dat er een burgemeester van SGP-huize is bijgekomen. Na de verkiezingen van 15 maart begon het spel van de coalitievorming in de provincie en in de waterschappen. Zoals het er nu voorstaat, lijkt het mogelijk dat de SGP in vier provincies een plek in de coalitie heeft. In Zeeland en Flevoland

zijn de gesprekken al afgerond, in Overijssel en Gelderland loopt het gesprek nog. In Utrecht en Zuid-Holland zijn gesprekken met een meer linksgeoriënteerde coalitie. Daar zijn we nu niet in beeld als bestuurspartij.

AANKONDIGING VOOR BESTUURDERS

Op vrijdagavond 6 en zaterdag 7 oktober 2023 is de jaarlijkse tweedaagse van de BSV in **Leusden**. Dit jaar willen we met elkaar nadenken over ‘asiel’. Wat zegt de Bijbel hierover, hoe moeten we dat vertalen naar vandaag de dag en wat is dan de opgave voor de politiek. Binnenkort ontvangen de bestuurders meer informatie via de e-mail. ◀

Rondleiding voor bestuurders in de Willemspolder (IJendoorn) waar ondernemerschap en natuurontwikkeling samengaan.

"Eervol om 37 jaar SGP-beginselen te mogen uitdragen"

Een interview met oud-Statelid Dirk van Dijk

"Een warme aanbeveling waar mijn SGP-hart van opsprong". Op de jaarlijkse partijdag haalt Kees van der Staij een memorabel moment uit een radio-1-debat voor de geest. Statelid Dirk van Dijk hield daar een pleidooi voor het verdiepen in de bronnen van onze christelijke natie: de Unie van Utrecht (1579), de Apologie van Willem van Oranje (1580), het Plakkaat van Verlatinghe (1581).

Zie dit voorval als een kennismaking met wie Dirk van Dijk is en wie hij 37 jaar voor de SGP wilde zijn.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Kort na de lintjesregen van dit jaar staat de heer Dirk van Dijk in *De Banier*. Hij heeft na 29 jaar afscheid genomen van de Provinciale Staten (PS). Een koninklijke onderscheiding én een eerste exemplaar van een Overijsselse erepenning vallen hem ten deel. Van Dijk: "Een onvergetelijk moment met veel hartelijke woorden. Wie ben ik, dat ik dit zoveel jaren mocht doen?" Bijzondere dank gaan uit naar zijn vrouw Magdalen en zijn gezin voor hun 'zeer gewaardeerde steun in al die jaren'. Bovenal krijgt God de dank, Die dit alles onverdiend gaf!

OM HET ZO'N PERIODE VOL TE HOUDEN, MOET ER WEL EEN DIEP-GEWORTELDE MOTIVATIE LIGGEN...

"Vanuit de Bijbelse grondslag en vanwege de met name in de 16^e eeuw gevormde protestantschristelijke identiteit van ons land en volk ben ik SGP'er in hart en nieren en heb ik al die jaren gemerkt dat de SGP met haar standpunten (hoewel de omstandigheden wisselen) een actuele, waardevolle en constructieve bijdrage kan leveren aan het openbaar bestuur."

HOE KIJKT U TERUG OP DIE HELE PERIODE?

"Met dankbaarheid kijk ik terug op 29 jaar Statelidmaatschap en daarvoor

8 jaar gemeenteraadslidmaatschap. De overheid is door God ingesteld. Door haar regeert Hij. Ik vond het een eer de publieke zaak te mogen dienen en daarvandaan de SGP-beginselen te mogen uitdragen."

WAT ZIJN ZOAL BIJZONDERE MOMENTEN DIE U VOOR DE GEEST STAAN?

"Algemene beschouwingen, onderhandelingen voor coalitie-deelname, aangenomen moties en amendementen zijn de bijzondere momenten die in de politiek voorbij komen. Zelf vond ik het ook bijzonder om als nestor toespraken te houden voor Statelieden en de commissaris van de Koning(in). In die hoedanigheid kun je ze de zegen van de Heere toewensen."

TOEN IK U EERST BELDE, WAS U AAN HET FIETSEN MET UW VROUW. IS DAT DE MANIER OM UW POLITIEKE WERK LOS TE LATEN?

"Er is nu inderdaad meer tijd voor lezen, fietsen en wandelen, maar ook voor kinderen, kleinkinderen, vrienden en kennissen.

Uiteraard blijf ik de politiek vanaf de zijlijn geïnteresseerd volgen, maar ik kan het prima loslaten. Ik gun mijn opvolgers ook de vrijheid van handelen, want zo is het altijd goed gegaan. Nooit waren er ruzies of vervelende discussies. We wisten wat we aan elkaar hadden. Ik hoop ook dat ze te midden van dezelfde gezellige, opgewekte stemming de fractievergaderingen kunnen voortzetten."

HOE ZIET U DE TOEKOMST?

"De toekomst is voor ons verborgen. Wat vaststaat, is dat God regeert. 'Zijn Woord houdt stand in eeuwigheid'. Laten we daar ook in het openbaar bestuur als SGP'ers getuigenis van blijven afleggen. En als er mogelijkheden zijn om bestuursverantwoordelijkheid te dragen, laten we die dan benutten. Ik wens iedereen die daarin een taak heeft van harte Gods zegen toe." ◀

Handje contantje

Samen met zijn collega-Kamerlid Mahir Alkaya (SP) stelt Chris Stoffer voor om een acceptatieplicht van contant geld in te voeren. Steeds meer winkels stappen over op een pin-onlybeleid terwijl zo'n 1,5 miljoen

Nederlanders afhankelijk zijn van contant geld. Daarnaast zijn munten en biljetten een zeer betrouwbare terugvaloptie bij storingen. "Pas werkten de pinapparaten in onze supermarkt niet, toen heb ik contant

geld geleend van mijn buurvrouw. Sindsdien heb ik altijd wat op zak," reageert Stoffer. SGP en SP dienen een gezamenlijk amendement in bij de behandeling van het wetsvoorstel Plan van aanpak witwassen. ◀

SGP
YouTube

Dagboek

Tijdens het debat over de dekolonisatie van Indonesië, citeerde Roelof Bisschop uit het dagboek van zijn eigen vader die op 20-jarige leeftijd als dienstplichtig militair werd uitgezonden naar Oost-Java. "Vanmorgen om 4 uur moesten we eropuit om [de] kampong [te zuiveren] waar [...] de spoorlijnvernielers vandaan komen. Eerst werden er granaten gegooid en daarna moesten we er door, met de opdracht alles en iedereen neer te schieten. Dit is niet geheel uitgevoerd."

Wat hij niet in zijn dagboek schreef, maar later vertelde: "Ik had tijdens deze operatie iemand gevangen genomen. Een jonge sergeant, door de actie óp van de zenuwen en spanning, trok zijn pistool en schoot de gevangene voor mijn ogen dood. De verontwaardiging over deze moord was bijzonder groot onder ons." Bisschop was tijdens het debat meer geraakt dan hij verwachtte. Zijn volledige bijdrage is terug te kijken via ons YouTube-kanaal. ▶

Groningen

Kees van der Staaij sprak rake woorden tijdens het debat over Groningen: "Het rapport van de parlementaire enquête-commissie laat indringend zien wat 60 jaar Groningergas teweeg heeft gebracht: hoge opbrengsten voor de staatskas en de oliemaatschappijen, veel ellende voor de Groningers." De SGP-voorman spreekt van

een ereschuld en wijst op de noodzaak om de Groningers echt toekomstperspectief te bieden. "Wij vinden het heel belangrijk dat langjarige investeringen, ook voor spoor- en wegeaanleg, daadwerkelijk waargemaakt worden. Het is de laatste kans om het goed te doen; het is ook de hoogste tijd om recht te doen." ▶

Evaluatie Corona

"Het trof mij bij het lezen van het rapport dat er in de coronaperiode veel vertrouwen verloren is gegaan," aldus Kees van der Staaij bij het evaluatiedebat over de coronamaatregelen. Als voorbeeld noemt Van

der Staaij de draai rondom mondkapjes, de onzekerheid rondom schoolsluiting en de invoering van de avondklok. Tijdens de coronacrisis waarschuwde de SGP meermaals tegen het invoeren van vergaande maatre-

gelen, terwijl nut en noodzaak allerm minst waren bewezen of onderbouwd. Bekijk het SGP-weekjournaal van 16 juni voor meer informatie. ▶

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door
Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

Houvast-crisis

René Cuperus was jarenlang verbonden aan de PvdA. Momenteel werkt hij bij het Internationaal Instituut Clingendael en laat hij geregeld van zich horen in columns. Bekendheid geniet hij ook als een van de samenstellers van de *Atlas van Afgehaakt Nederland*, een publicatie waarin mensen op de kaart worden gezet die niet tot de welvarende elite behoren. In het ND werd Cuperus onlangs geïnterviewd. Een buitengewoon lezenswaardig gesprek over mens en maatschappij, waaruit ik een paar behartenswaardige passages citeer.

VIES WOORD

"Wij leven in een houvast-crisis doordat continuïteit ontbreekt en traditie een vies woord is. Alles moet anders in deze samenleving, die met de rug naar de geschiedenis staat. Het is onduidelijk wat behouden mag blijven. Terwijl beschaving alleen kan bestaan bij een goede balans tussen behoud en vernieuwing.

Niet alleen het christendom is slachtoffer van die ontwikkeling. Al het traditionele en overgeleverde is verdacht. Symbolisch daarvoor is het woke-denken waarin zelfs het houvast aan de geslachten wordt losgelaten. Man en vrouw exit! Hoe extreem wil je het hebben?

Op de universiteiten leren studenten de dingen postmodern ter discussie te stellen, alles is beeldvorming en framing en dat passen ze ook toe op de samenleving. En dat op zeer intolerante, agressieve wijze. Elke SGP'er moet bij wijze van spreken met een onelove-armband rondlopen. Er is weinig begrip en respect voor andersdenkenden. En dat wordt verkocht onder het mom van rechtsstatelijkheid en diversiteit. Dat is het niet, want er is juist geen respect voor religieus pluralisme en gewetensvrijheid.

AFGEHAAKT GEMAAKT

Van een samenleving die voortdurend verandert, worden mensen ongelukkig. Ze houden nu eenmaal van structuur

en verliezen nu houvast. Mensen haken niet af, ze worden tot afgehaakt gemaakt. Neem het klimaat, de nieuwe religie van hoogopgeleiden. Natuurlijk moet het klimaatvraagstuk heel serieus worden genomen, maar niet ten koste van democratie, welvaart en sociale samenhang.

De maatregelen raken vooral de kwetsbaren, diegenen die geen geld hebben om hun huis te isoleren, een warmtepomp aan te schaffen en een elektrische auto te kopen. Nu hebben we nog een unieke middenklasse-samenleving waar het voor rijk en modaal bijvoorbeeld mogelijk is een auto te kopen. Straks bestaat die samenleving niet meer. We zijn met z'n allen achter de klimaatysterie van meisjes van 16 aan het aanlopen, zonder benul van de geschiedenis. Dat is een groot gevaar. (...)

Mijn vrees is dat we uit elkaar vallen zoals in de Verenigde Staten... Het politieke midden verdwijnt ook in Nederland. Ik was vroeger nauw betrokken bij de PvdA, toen het nog iets van een brede volkspartij had. Daar zat vroeger iedereen samen in één partij: hoog- en laagopgeleid, provincie en stad, Friezen, Rotterdammers en Surinamers uit de Bijlmer. Zulke verbindingen zijn de democratie ten voeten uit: gezamenlijk tot oplossingen komen vanuit onderlinge verbondenheid.

In de *Atlas van Afgehaakt Nederland* stellen we een dubbele secularisatie vast. Het geloof in God is verdampt, maar ook het geloof in de politiek is verdwenen. En dan met name bij mensen die de politiek het hardste nodig hebben en daarvan afhankelijk zijn. Het is positief dat de BBB het geloof in de politiek iets lijkt te hebben hersteld. Maar dat is zo weer weg als de BBB niet meer dan een lobbypartij blijkt te zijn, of als de gevestigde orde arrogant omgaat met deze nieuwe partij." ◀

► Rondje Apenrots

De Tweede Kamer zit alweer bijna 2 jaar in de 'apenrots'. Een bijzonder gebouw, en dat is het.

In de zomer hoop ik drie rondleidingen te verzorgen. Dit in combinatie met een bezoek aan het torentje en het alleroudste deel van het Binnenhof dat binnenkort voor een paar jaar 'op slot gaat'.

De geplande zaterdagen zijn:
15 juli & 19 en 26 augustus

Aanmelden kan
mdebruyne@tweedekamer.nl of
via de app: 06 1254 1741

Hartelijk welkom in de Hofstad.

Hoe ziet úw financiële stip op de horizon eruit?

*Stip op de horizon:
In je waarneming filteren op kansen
en mogelijkheden om je doel te bereiken.*

Maak eerst een financieel plan.

Richard van Willigen FFP CFP®
Certified Financial Planner

VANWILIGEN
VERMOGENSRAAD BV

www.vermogensraad.nl
06 53 98 96 04

**Boek nu snel je VCA cursus
voor de laagste prijs van Nederland!**

8.7/10 ★★★★★ 1652 klantbeoordelingen

Ga naar www.in1keerVCA.nl
of bel **085-066 74 01**

HOUTEN WONINGEN

- ✓ Unieke ontwerpen op maat
- ✓ Veluwe houtbouw
- ✓ Duurzame installaties, zoals zonnepanelen

Wesselshoek bouwt hoogwaardig afgewerkte houten bijgebouwen. Een tuinkantoor, recreatie- of mantelzorgwoning in uw tuin? Plan een afspraak in onze showroom!

WESSELSHOEK
— exclusieve houtbouw —

Puurveenseweg 1a, Kootwijkerbroek T 0342 44 1729
WWW.WESSELSHOEK.NL

COLOFON

REDACTIE

E debanier@sgp.nl

drs. D. van Meeuwen en
drs. J.W. van Berkum
(hoofdredactie),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
Mw. E.E. van Amerongen -
van de Weteringh,
drs. J.A. Schippers en
M. de Bruyne

PARTIJBUREAU

Dinkel 7, 3068 HB Rotterdam
E info@sgp.nl
T 010 - 720 07 70
Telefonische bereikbaarheid:
maandag t/m vrijdag,
9.00 - 16.30 uur

DIRECTEUR PARTIJ BUREAU

drs. J.W. van Berkum
E jwvanberkum@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE

T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

BESTUURDERSVERENIGING

E bsv@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

T 010 - 720 07 85
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

T 010 - 720 07 80
E beleidscoordinator@sgpj.nl

EERSTE KAMER

Binnenhof 22, 2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45

E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

E bert-jan.ruissen@europarl.europa.eu
I eurofractie.sgp.nl

SGP INTERNATIONAAL

E internationaal@sgp.nl

FINANCIËLE ADMINISTRATIE

E finadmin@sgp.nl

LEDENADMINISTRATIE

E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

VORMGEVING

De Groot - grootsgedrukt.nl
I grootsgedrukt.nl

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact opnemen
met Treffend & Co.
E werner@treffendenco.nl

Optimistische politiek?

De politiek kan wel een beetje optimisme gebruiken. Dat geldt zeker vandaag de dag. Er liggen immers complexe vraagstukken voor. En de politieke context is niet eenvoudig.

Niemand zal het nut van optimisme in de politiek betwisten. Maar er is met het verschijnsel optimisme wel wat aan de hand. Het wordt namelijk geclaimd als een inhoudelijk criterium. Beleid moet een optimistische oriëntatie hebben. Dit is een wijdvertakt en diepgeworteld fenomeen. In de 21e eeuw lijkt de revolutiegeest vindingrijker dan ooit. De burger denkt positief over zichzelf en wil vooruit. Een overheid die 'nee' verkoopt, wordt roemloos afgeschreven. En de bijdrage van een politicus moet positief en inclusief zijn. Of hem wordt wel op politiek-correcte wijze duidelijk gemaakt dat het anders moet.

Het begrip optimisme kent dus een lastige gelaagdheid. Op het eerste gezicht gaat het over vriendelijkheid en doorzettingsvermogen. Maar het optimisme van de 21e eeuw is verbonden met een diepgewortelde, moderne en niet-christelijke levensvisie. De consequenties daarvan zijn niet eenvoudig te overzien. Dit optimisme kan een zware wissel trekken op de politiek en ontwrichtend werken in de samenleving.

BETROUWBAAR EN INTEGER

In 1 Koningen 22 wordt beschreven hoe de koningen van Israël en Juda zich voorbereiden op een oorlog. Op verzoek van Josafath werd daarin ook het oordeel van de profeten betrokken. Zedekia en zijn collega's brachten advies uit naar de wens van koning Achab: positief en

inclusief. Iedereen mocht meedoen en het zou goed aflopen. Maar Josafath vroeg dóór. Micha gaf eerlijke raad: "Ik zag het ganse Israël verstrooid op de bergen, gelijk schapen, die geen herder hebben". Met een overmoedig optimisme buiten Gods inzettingen zou het volksleven worden gehavend en ontwricht. Al kwam het hem zwaar te staan; deze Godsgezant toonde zich betrouwbaar.

Deze geschiedenis kan als illustratie gelden bij het politieke krachtenveld van vandaag. We bidden onze bestuurders en volksvertegenwoordigers wijsheid toe om hierin Bijbelgetrouw positie te kiezen. In hoofdstuk 1 van het gelijknamige Bijbelboek wordt het Jozua viermaal toegezegd. "Wees sterk en heb goeden moed (...); want de HEERE, uw God, is met u". Aan degenen die Hem dienen, verleent God uit genade optimisme van een betere soort. ◀

DR. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

DIT BELOVEN WIJ

- Direct de beste prijs.
- 10 jaar garantie op onze montage.
- Buitengewoon goed geregeld.
- Service op 9+ niveau.

Ruim 2170 beoordelingen
Qasa.nl | juni 2023

DB KEUKEN
GROEP

dbkeukengroep.nl/beloftes